

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада Хмельницького
національного університету
протокол від _____ 2022 №__

Голова Вченої ради
_____ Микола СКИБА
Підпис

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Вид освітньої програми

«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Назва освітньої програми

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ третій (освітньо-науковий) _____

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ 076 «Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність» _____
Код і найменування

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ _____ 07 «Управління та адміністрування» _____
Шифр і назва

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ _____ Доктор філософії з підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності _____
Назва

Освітня програма вводиться у дію

_____ 20 ____ р.

Наказ від _____ 20 ____ р. № ____

Ректор _____ Сергій МАТЮХ
Підпис Ініціали, прізвище

ВНЕСЕНО

Кафедра економічної теорії, підприємництва та торгівлі

Протокол від _____ 2022 року № _____

Зав. кафедри _____ Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ
Підпис Ініціали, прізвище

ПРОЄКТНА ГРУПА

Гарант (Керівник проєктної групи)

_____ Ольга ГОНЧАР, д.е.н., проф.
Підпис Ініціали, прізвище, вчений ступінь, звання

Члени проєктної групи:

_____ Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ, к.е.н., доц.
Підпис Ініціали, прізвище, вчений ступінь, звання

_____ Сергій ДРАЖНЦЯ к.е.н., дрц.
Підпис Ініціали, прізвище, вчений ступінь, звання

_____ _____
Підпис Ініціали, прізвище, вчений ступінь, звання

ПОГОДЖЕНО:

<p>Вчена рада факультету управління, адміністрування та туризму</p> <p>Протокол від _____ 2022 № _____</p> <p>Голова вченої ради _____ <u>Євгеній РУДНІЧЕНКО</u> Підпис Ініціали, прізвище</p>	<p>Навчально-методичний відділ</p> <p>Завідувач _____ <u>Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ</u> Підпис Ініціали, прізвище</p> <p>Навчальний відділ</p> <p>Завідувач _____ <u>Олег САМОЛЮК</u> Підпис Ініціали, прізвище</p> <p>Відділ забезпечення якості вищої освіти</p> <p>Завідувач _____ <u>Ганна. КРАСИЛЬНИКОВА</u> Підпис Ініціали, прізвище</p>
---	---

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Президент Хмельницької торгово-промислової палати

Назва організації (підприємства)

Підпис

Наталія БСЛЯКОВА

Ініціали, прізвище

Директор ТОВ «Ластік Логістик»

Назва організації (підприємства)

Підпис

Сергій ЯДУХА

Ініціали, прізвище

Голова студентської ради факультету управління, адміністрування та туризму

Підпис

Ініціали, прізвище

**Профіль освітньої програми зі спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

Код і найменування спеціальності

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Хмельницький національний університет Факультет управління, адміністрування та туризму Кафедра економічної теорії, підприємництва та торгівлі
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії (PhD)
Назва освітньої кваліфікації	Доктор філософії з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії – одиничний, освітня складова – 60 кредитів ЄКТС, термін навчання – 4 роки.
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК – 8 рівень; FQ-EHEA – третій цикл; EQF LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня вищої освіти магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет адреса постійного розміщення освітньої програми	https://khmnu.edu.ua/doktory-filosofiyi/
2. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців європейського та світового рівня інтелектуального розвитку для підприємницьких, торговельних та біржових структур, які здатні продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, проводити власні фундаментальні та/або прикладні дослідження, що передбачають глибинне переосмислення наявних та створення нових цілісних знань і професійних практик, здійснювати наукову та педагогічну діяльність.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область	07 Управління та адміністрування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма
Основний фокус освітньої програми	Спеціальна освіта в галузі управління та адміністрування за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Орієнтована на підготовку висококваліфікованих фахівців європейського та світового рівня інтелектуального розвитку та набуття ними глибинних знань з теорії та методології підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, проводити власні фундаментальні та/або прикладні дослідження, що передбачають глибинне переосмислення наявних та створення нових цілісних знань і професійних практик у сфері торгівлі, соціально відповідального бізнесу, соціально активного підприємництва та біржової діяльності. Ключові слова: підприємництво, невизначеність, конкурентоспроможність, сталий розвиток, інноваційно-інвестиційні стратегії, бізнес-моделювання, біржова діяльність, торгівля.
Особливості програми	Спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців високого рівня інтелектуального розвитку в умовах реалізації євроінтеграційних процесів, реінженіринг бізнес-процесів, створення нових цілісних знань і професійних практик у сфері торгівлі,

	соціально відповідального бізнесу, соціально активного підприємництва та біржової діяльності.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускник освітньо-наукового рівня доктора філософії після успішного виконання освітньої складової здатен працевлаштуватися на посадах наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, інших посадах, що потребують кваліфікації 8 рівня НРК.</p> <p>Класифікатор професій (ДК 003:2010) займати первинну посаду за категоріями:</p> <p>Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі). Керівники підприємств, установ, організацій (12): керівники підприємств, установ, організацій (Директор) (1210.1), керівники різних основних підрозділів (Начальник) (1229.1), керівники функціональних підрозділів (Начальник) (1231). Керівник науково-дослідного підрозділу (1237), головний фахівець науково-дослідного підрозділу (1237.1), Начальник (Завідувач) науково-дослідного підрозділу (1237.2), Керівник проектів та програм (1238), Керівник інших функціональних підрозділів (1239), Керівник малих підприємств (Директор) (13). Менеджер (Управитель) у сфері досліджень та розробок (1474), Консультант з питань комерційної діяльності та управління (1475.4), Менеджер (Управитель) в інших сферах економічної діяльності (1479).</p> <p>Професіонали: викладачі вищих навчальних закладів (2310): Докторант, Доцент, Професор кафедри (2310.1), асистент, Викладач вищого навчального закладу (2310.2).</p> <p>Інші професіонали (24): професіонали у сфері державної служби, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності (241): Науковий співробітник в галузі праці та зайнятості (2412.1), Консультант, професіонал з інноваційної діяльності, професіонал з інтелектуальної власності, фахівець з економічного моделювання екологічних систем, фахівець із сертифікації, стандартизації та якості (2419.2); Науковий співробітник з маркетингу, ефективності підприємництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності (2419.1), науковий співробітник в галузі економіки (2441.1).</p>
Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Лекції. Практикуми та практичні заняття. Заняття з розв'язання проблем. Групова робота. Дослідження. Стажування/практика. Онлайн/електронне навчання. Самостійна робота.</p> <p>Класичні (пояснювально-ілюстративні) та активні (проблемні, інтерактивні, проєктні, саморозвиваючі, ігрові, ситуативні, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці) технології навчання.</p>
Оцінювання	<p>Письмові екзамени, заліки, диференційовані заліки, презентації, захист індивідуальних робіт, колегіальне оцінювання (peer assessment), рецензування (review), захист практики, тощо.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень аспірантів здійснюється за чотирибальною шкалою – («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною – («зараховано», «не зараховано»).</p> <p>Підсумкова атестація – публічний захист дисертаційного дослідження</p>

6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійних практик, застосовувати новітні методології наукової, педагогічної, професійної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність працювати автономно. ЗК4 Здатність до міжособистісної взаємодії ЗК5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
Фахові компетентності (ФК)	ФК1. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження на відповідному рівні, досягати наукових результатів, які можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях, впроваджені у практичну діяльність, що створюють нові знання у підприємницьких, торговельних та біржових структурах та/або дотичних до них міждисциплінарних напрямках ФК2. Здатність продукувати, обґрунтовувати нові ідеї, гіпотези і моделі та приймати науково обґрунтовані рішення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. ФК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. ФК4. Здатність усно та/або письмово презентувати, обговорювати, апробувати результати досліджень, розробок, проектів українською та іноземною мовами. ФК5. Здатність до критичного переосмислення і розвитку сучасних теорій, методологій, об'єктів досліджень й практик, із застосуванням системного підходу до врахування неекономічних аспектів з різних галузей знань, у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. ФК6. Здатність застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології (інформаційні системи, хмарні технології, комунікаційні технології передачі та обміну інформацією), прилади та обладнання (в тому числі комп'ютерна техніка, апаратно-програмне забезпечення), необхідні для виконання інноваційної науково-дослідної, педагогічної, професійної діяльності в підприємницьких, торговельних та біржових структурах
7. Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН1. Мати передові концептуальні, методологічні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та/або на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, які є достатніми для проведення наукових, прикладних досліджень на рівні актуальних світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інноваційної професійної діяльності. ПРН2. Глибоко розуміти загальні принципи та методи економічних наук, методологію наукових досліджень, застосовувати їх в процесі проведення власних дослідженнях у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у викладацькій практиці ПРН3. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні, економіко-математичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційно-комунікативні технології,	

прилади та обладнання

ПРН4. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні, комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН5. Застосовувати сучасні методи та інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН6. Приймати ефективні, етичні та соціально відповідальні рішення, забезпечувати лідерство, автономність та міжособистісну взаємодію у їх реалізації в професійній діяльності.

ПРН7. Аналізувати та оцінювати стан, тенденції розвитку підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, застосовувати сучасні методології, методи та інструменти для вирішення актуальних проблем у професійній практиці.

ПРН8. Формулювати та перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, актуальні літературні та інформаційні джерела, результати теоретичного аналізу, моделювання, експериментальних досліджень.

ПРН9. Планувати і виконувати теоретичні та/або емпіричні дослідження з використанням сучасних методів й інструментів, здійснювати критичний аналіз результатів власних або сторонніх досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо проблем у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та дотичних міждисциплінарних напрямків, з дотриманням норм академічної і професійної етики.

ПРН10. Ініціювати, розробляти, реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявні та/або отримати нові цілісні знання, розв'язувати проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахуванням етичних, соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів.

ПРН11. Вільно презентувати, обговорювати державною та іноземними мовами результати досліджень, наукові та/або прикладні проблеми підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, оприлюднювати їх у наукових публікаціях провідних міжнародних видань або впроваджувати у практичну діяльність.

ПРН12. Організовувати і здійснювати освітній процес у закладах освіти, розробляти і впроваджувати спеціальні освітні компоненти зі сфери підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, що забезпечують викладання на освітньо-науковій програмі за кваліфікацією відповідають профілю і напряму дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи. Всі викладачі мають рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів ліцензійних вимог.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом усього циклу підготовки за освітньо-науковою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають чинним нормативним актам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Наявність: – українських та закордонних фахових періодичних видань відповідного спеціальності профілю у бібліотеці (у тому числі в електронному вигляді) – офіційного веб-сайту ХНУ, на якому розміщена основна інформація про організацію навчального процесу – модульного середовища для навчання MOODLE – електронної бібліотеки університету – освітньої програми, навчального плану, робочих програм та силабусів з усіх навчальних дисциплін навчального плану

	<p>– програм з усіх видів практичної підготовки та підсумкової атестації</p> <p>– методичних вказівок до виконання лабораторних та практичних робіт.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ХНУ та закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Політехніка Люблінська у Любліні (Польща) http://www.pollub.pl/</p> <p>Сілезький (Шльонський) університет в Катовіцах (Польща) https://us.edu.pl/</p> <p>Технологічно-природничий університет імені Яна та Єнджея Снядецьких у Бидгощі (Польща) https://www.utp.edu.pl/</p> <p>Університет імені Адама Міцкевича у Познані (Польща) https://amu.edu.pl/</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах. Мова викладання – українська.

II. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої програми

Шифр КОП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю	Семестр
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				
Дисципліни загальної підготовки (ОЗП)				
ОЗП.01	Філософія науки	4	іспит	1
ОЗП.02	Педагогіка, психологія та педагогічна майстерність у вищій школі	3	залік	2
ОЗП.03	Управління науковими проєктами	3	залік	1
ОЗП.04	Іноземна мова за академічним спрямуванням	4	іспит	2
ОЗП.05	Іноземна мова: іншомовна комунікація	4	іспит	4
Дисципліни спеціальної підготовки (ОСП)				
ОСП.01	Інформаційні технології в наукових дослідженнях	4	залік	1
ОСП.02	Бізнес-підприємництво євроінтеграційного розвитку	5	іспит	1
ОСП.03	Трансформація сучасних форм організації торгівлі	4	іспит	1
ОСП.04	Інновації в управлінській діяльності	4	залік	2
ОСП.05	Реінженіринг бізнес-процесів біржової діяльності	5	іспит	1
ОСП.06	Педагогічна (викладацька) практика	4	залік	4
Загальний обсяг обов'язкових компонент		44		
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ*				
	Вибіркові дисципліни 2 семестру**	16	залік	2
Загальний обсяг вибіркового компонент		16		
Загальний обсяг освітньої програми		60		

Примітка:

* перелік освітніх компонентів формується Здобувачами вищої освіти з університетського каталогу дисциплін вільного вибору

** кількість заліків залежить від числа обраних вибіркового дисциплін у семестрі в межах встановлених кредитів ЄКТС

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

Структурно-логічна схема підготовки визначає процес реалізації ОП, тобто короткий опис логічної послідовності вивчення компонент ОП. Структурно-логічну схему представлено у вигляді графа.

**Структурно-логічна схема
освітньо-наукової програми (освітня складова)**

--	--	--	--

III. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання конкретної комплексної проблеми в сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності або на його межі з іншими спеціальностями, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті університету

IV. Наявність системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в університеті відповідає вимогам Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 чинного Закону України «Про вищу освіту» (зі змінами). Система внутрішнього забезпечення якості функціонує в університеті на п'яти організаційних рівнях відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, що розміщене в рубриці «Публічна інформація» (Режим доступу : <http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/024.pdf>).

Система внутрішнього забезпечення якості передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками університету та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням університету оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

V. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОЗП.01	ОЗП.02	ОЗП.03	ОЗП.04	ОЗП.05	ОСП.01	ОСП.02	ОСП.03	ОСП.04	ОСП.05	ОСП.06
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК01	+	+				+			+		+
ЗК02				+	+		+				+
ЗК03			+				+		+		
ЗК04											+
ЗК05			+			+			+		
ФК01			+			+			+		+
ФК02			+				+	+	+	+	
ФК03	+	+									+
ФК04			+	+	+	+					+
ФК05	+						+	+		+	+
ФК06		+				+					+

**VI. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОЗП.01	ОЗП.02	ОЗП.03	ОЗП.04	ОЗП.05	ОСП.01	ОСП.02	ОСП.03	ОСП.04	ОСП.05	ОСП.06
ПРН01	+					+	+	+	+	+	
ПРН02		+	+			+					+
ПРН03			+			+					
ПРН04						+	+	+	+	+	
ПРН05						+	+	+	+	+	
ПРН06	+	+	+				+				
ПРН07		+	+				+	+	+	+	+
ПРН08			+			+					
ПРН09						+	+		+	+	+
ПРН10			+				+	+	+	+	
ПРН11			+	+	+						+
ПРН12	+	+		+	+						+

Використані джерела

1. Закон України “Про освіту” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Закон “Про вищу освіту” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Рівні Національної рамки кваліфікацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/nacionalna-ramka-kvalifikacij/rivni-nacionalnoyi-ramki-kvalifikacij>.
4. Стандарт вищої освіти України зі спеціальності 076 «Менеджмент» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОНУ від 20.07.2022 № 645.
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ МОНУ від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу МОНУ від 30.04.2020 № 584).
7. Лист МОНУ від 05.06.2018 № 1/9-377 «Щодо надання роз’яснень стосовно освітніх програм».
8. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності. Постанова КМУ від 30 грудня 2015 № 1187 (в редакції постанови КМУ від 24.03.2021 № 365)
9. Лист МОНУ від 28.04.2017 № 1/9-239 «Зразок освітньо-професійної програми для першого та другого рівнів вищої освіти»